

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 27.10.16. zał.
nr. 6203 podpis: [signature]

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 27.10.2016r.
nr. 5231 podpis: [signature]

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 5 października 2016 r.

DUS.II.0702.16.2016.BB

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na przekazane, przy piśmie z dnia 28 września br. znak: BPS/043-26-555/16, oświadczenie złożone przez Pana Senatora Krzysztofa Mroza podczas 26. posiedzenia Senatu RP w dniu 22 września br. w sprawie odszkodowań dla cywilnych ofiar wojny, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Przepisami ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1255 j.t.) uregulowana została sprawa uprawnień przysługujących kombatanom oraz osobom represjonowanym.

Uprawnienia te przysługują osobom, które brały udział w wojnach, działaniach zbrojnych i powstaniach narodowych wchodząc w skład formacji wojskowych oraz organizacji walczących o suwerenność i niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej. Uprawnieniami tymi objęte są także osoby, które podlegały represjom wojennym i okresu powojennego, jak przykładowo z tytułu przebywania: w hitlerowskich więzieniach, obozach koncentracyjnych, ośrodkach zagłady, gettach, na przymusowych zesłaniach i deportacji w ZSRR.

Natomiast przepisami ustawy z dnia 31 maja 1996 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (Dz. U. z 2014 r. poz.

1001) uregulowano sprawę przyznania świadczenia pieniężnego osobom deportowanym do pracy przymusowej. Uprawnienie do tego świadczenia uzależnione jest od wykazania przesłanki deportacji lub wywiezienia do pracy przymusowej (również w granicach przedwojennej Polski), która trwała co najmniej sześć miesięcy.

Przepisami ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych (Dz. U. Nr 249, poz. 1824, z późn. zm.) zostało określone prawo do świadczenia pieniężnego i uprawnień przysługujących cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych, tj. osobom, które nie wchodząc w skład formacji wojskowych, zmilitaryzowanych służb państwowych lub formacji zbrojnych ruchu oporu, doznały naruszenia sprawności organizmu powodującego całkowitą niezdolność do pracy, poprzez utratę wzroku w wyniku działań wojennych w okresie wojny 1939-1945, bądź eksplozji niewypałów lub niewybuchów pozostałych po wojnie 1939-1945, na terytorium kraju.

Jeżeli chodzi o sprawę świadczeń dla cywilnych ofiar wojny, to należy zauważyć, że sprawę tych świadczeń miały regulować przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o świadczeniu dla cywilnych ofiar wojny (Dz. U. z 2001 r. Nr 89, poz. 974, z późn. zm.), która miała wejść w życie z dniem 1 stycznia 2005 r. Przepisy tej ustawy zostały uchylone z dniem 31 grudnia 2004 r. przepisami ustawy z dnia 16 grudnia 2004 r. o rekompensacie przysługującej w związku z odstąpieniem w roku 2002 od waloryzacji dodatku kombatanckiego (Dz. U. z 2004 r. Nr 281, poz. 2779).

Należy zauważyć, że wielokrotnie przedmiotem prac Sejmu, zarówno IV, V, VI i VII kadencji, była sprawa przyznania świadczeń dla małoletnich ofiar wojny 1939-1945. Sprawa ta nie doczekała się realizacji poprzez uchwalenie ustawy.

Stosowane przez systemy totalitarne w okresie działań wojennych oraz w okresie powojennym represje dotknęły boleśnie całe społeczeństwo, a traumatyczne przeżycia odcisnęły piętno na życiu wielu milionów ludzi, w tym dzieci.

Bolesne doświadczenia, utrata rodziców, najbliższych członków rodziny, warunki życia, strata części lub całości majątku rodzinnego, doznane obrażenia tym wszystkim osobom, których okres dzieciństwa oraz młodości przypadł w okresie wojny dają poczucie krzywdy lub niesprawiedliwości, będące następstwem różnorodnych form działań różnych podmiotów oraz poszczególnych osób w okresie wojny.

Koniecznym jest zauważenie, że dziesiątki tysięcy osób poszkodowanych przez systemy totalitarne oczekuje różnych form zadośćuczynienia za doznane krzywdy bądź zwiększenia zakresu już otrzymywanych świadczeń.

Państwo Polskie stara się otaczać swoich Obywateli opieką z tytułu wydarzeń sprzed 70 lat na miarę swoich możliwości. Z tego powodu obowiązujące rozwiązania adresowane są do tych wszystkich osób, które podlegały najcięższym represjom.

Każde podjęcie działań w kierunku przyznania uprawnień dla określonej grupy społecznej lub zwiększenie zakresu już przyznanych uprawnień wymaga szczególnej uwagi przy rozważaniu możliwych rozwiązań.

Z wyrazami szacunku

z up. MINISTER
Marcin Zieleniecki
PODSEKRETARZ STANU